

Sosiaalihuollon tietotuotannon yhtenäistäminen

1. Sosiaalihuollon tunnusluvut ja mittarit
2. Ammattilaisten kokemustiedon raportointi

Strateginen ohjausryhmä 29.10.2021

Tiina Paganus & Anne Saarijärvi

Sote-uudistus

Etelä-Pohjanmaa



Sosiaalihuollon tunnusluvut ja mittarit

Sosiaalihuollon tunnusluvut ja mittarit

Palvelutehtävittäin

Versio 1.0



Sote-uudistus

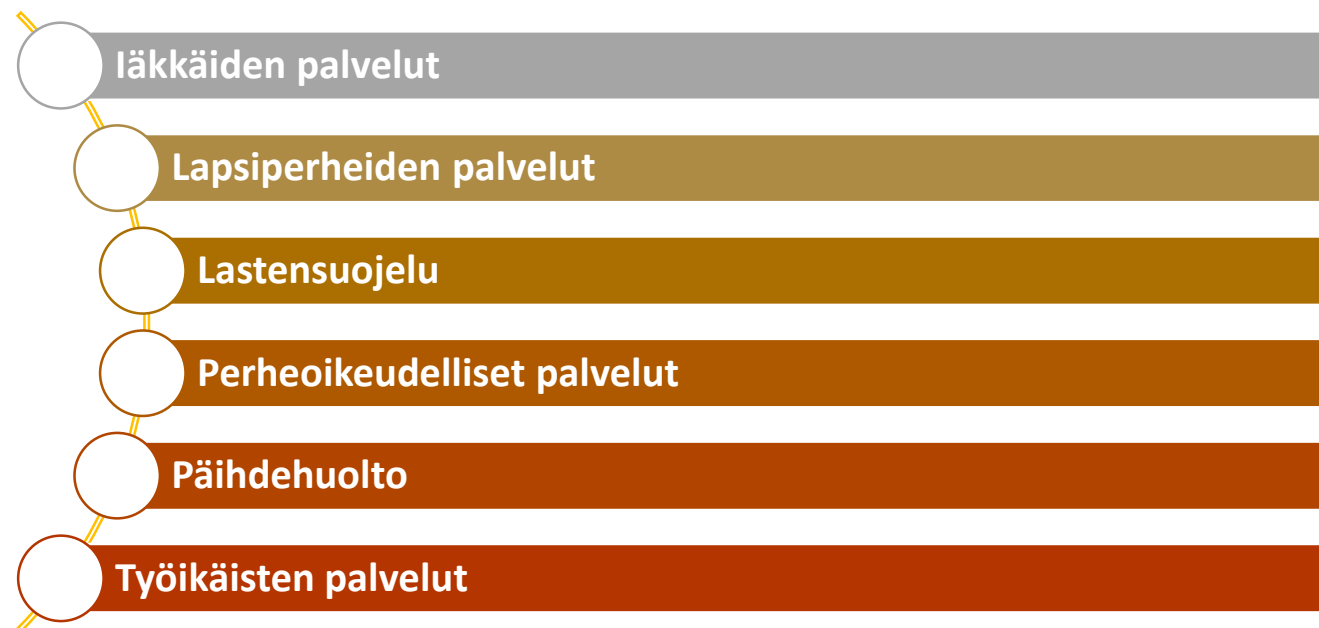
Etelä-Pohjanmaa
Sote-rakennemuutos 2020–2021

Sisällys

1. Johdanto.....	1
OSA 1. YLEINEN OSA.....	2
2. Käsitteet	2
3. Sosiaalihuollon palvelutehtävät	6
3.1 Palvelutehtäviin sisältyvät sosiaalipalvelut	6
4. Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat	6
4.1 Asiakastietojen kirjaaminen	7
4.2 Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston ulkopuolelle jäävät tiedot.....	7
5. Sosiaalihuollon asian käsittely ja palveluprosessi	8
6. Kaikissa sosiaalihuollon palvelutehtävissä seurattavat tunnusluvut.....	10
6.1 Asiakaspalaute	10
6.2 Ammattilaisten kokemustiedon keruu.....	10
6.3 Henkilöstöpalaute	10
OSA 2. PALVELUTEHTÄVÄKOHTAINEN OSA	11
7. Vammaispalvelut.....	11
7.1 Taustatiedot	11
7.2 Tunnusluvut ja mittarit.....	11
7.3 Muut toimintaan liittyvät tunnusluvut ja mittarit.....	13
7.4 Sosiaalipalveluiden toimintatilasto (THL)	14

Jatkokehittäminen

- Muiden sosiaalihuollon palvelutehtävien osalta tunnuslukujen ja mittareiden määrittelyn jatkotyöstäminen osana Tulevaisuuden sote-keskushanketta



Sote-raportoinnin kehittämisen askelia-Sosiaalinen raportointi osana sote-integraatiota: RAKU →TSK →EP:n hyvinvointialue 2023

TAVOITE: Hyvinvointia ammatillisesta kokemustiedosta

Monikanavaisesti tuotetulla tiedonkeruulla kohti aidosti monialaista työskentelyä ja integroitunutta toimintakulttuuria

Tiedon hyödyntäminen palvelujen suunnittelussa, toteuttamisessa ja kehittämisessä

SOTE-RAKENNEUUDISTUS 2020-2021
→ ammattilaisten kokemustiedonkeruun ja raportoinnin väline, toimintamalli ja ohjeistus

TULEVAISUUDEN SOTEKESKUS 2022
→ toimintamallin implementointi ja jatkokehittäminen

HYVINVOINTI-ALUE 2023
→ valmis toimintamalli laajassa käytössä

Sote-ammattilaisten asiakastyössä kertyvän kokemustiedon raportoinnin systematisointi ja yhtenäistäminen

Raportointi & tietojohtamisen tarpeet: tukee osaltaan kansallisesti yhteisen tietosisällön muodostumista osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon tiedon tuottamisen tietojärjestelmiä ja tietorakenteita (ml. syklinen SO-TE-SI-laajennus)

Monialainen SORA-työryhmä

Näetkö työarjessasi asioita, joihin toivoisit kiinnittävän kollektiivisestikin huomiota ja pohdittavan ratkaisuvaihtoehtoja?

Toistuvatko jotkut asiat tai ilmiöt asiakastyössä? Jääkö mieleen pyörimään huolia/asioita, joihin toivoisit muutosta?

Ammattilaisten asiantuntijuuden vahvistuminen ja kehittyminen (ml. asiakkaiden osallisuus)

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sivistys- ja hyvinvointitoimijoiden kumppanuus (ml. poliisi, järjestöt, seurakunnat ym. keskeiset toimijat)

Yhdessä herkemmin tuntosarvin ennakoiden kohti toimivampia ratkaisuja ja kehittyneempiä palveluja

Mitä ovat ne ongelmat, joiden kanssa omat asiakkaat painivat?

Yhteiset reflektointi-foorumit

AMMATTILAISTEN KOKEMUSTIEDON TUOTANNON JA HYÖDYNTÄMISEN PROSESSI

- I. Tiedonkeruun toteutus, analysointi, kuntakohtainen raportointi
- II. Kehittämiskohte
- III. Raportoidut juurisyyt
- IV. Ehdotetut/ tarvittavat toimenpiteet
- V. Toimijat/yhteistyökumppanuudet
- VI. Vastuutaho(t)
- VII. Aikataulu
- VIII. Mahd. mittarit/indikaattorit
- IX. Vaikuttavuus, seuranta ja arviointi/ "check"-piste

Keskeistä lainsäädäntöä sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301 2 luku. Hyvinvoinnin edistäminen

Rakenteellinen sosiaalityö 7§

- Rakenteellisella sosiaalityöllä on **huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittämisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä** hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Rakenteelliseen sosiaalityöhön kuuluu:

- 1) sosiaalihuollon asiakastyöhön perustuvan **tiedon tuottaminen** asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista;
- 2) tavoitteelliset **toimet ja toimenpide-ehdotukset** sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä kunnan asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi;
- 3) sosiaalihuollon **asiantuntemuksen tuominen osaksi kunnan muiden toimialojen suunnittelua** sekä **yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa** paikallista sosiaalityötä sekä muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen

Terveydenhuoltolaki 1326/2010 2 luku: **Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen**

11 § Terveys- ja hyvinvointivaikutusten huomioon ottaminen

- Kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava **huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.**

12 §: Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa

- **Kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.** Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on **raportoitava** valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus.
- Kunnan on strategisessa suunnittelussaan **asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet**, määriteltävä niitä **tukevat toimenpiteet** ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveystoimia.

Sote-uudistus

Uutta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä:

Hyvinvointialueen on seurattava alueensa

- a) väestön hyvinvointia ja terveyttä väestöryhmittäin
- b) järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetta, saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta
- c) asiakkaiden palvelujen yhteensovittamista sekä
- d) sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia ja tuottavuutta

Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muita hyvinvointialueita koskevaan tietoon ja hyödynnettävä sitä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojohdamisessa.

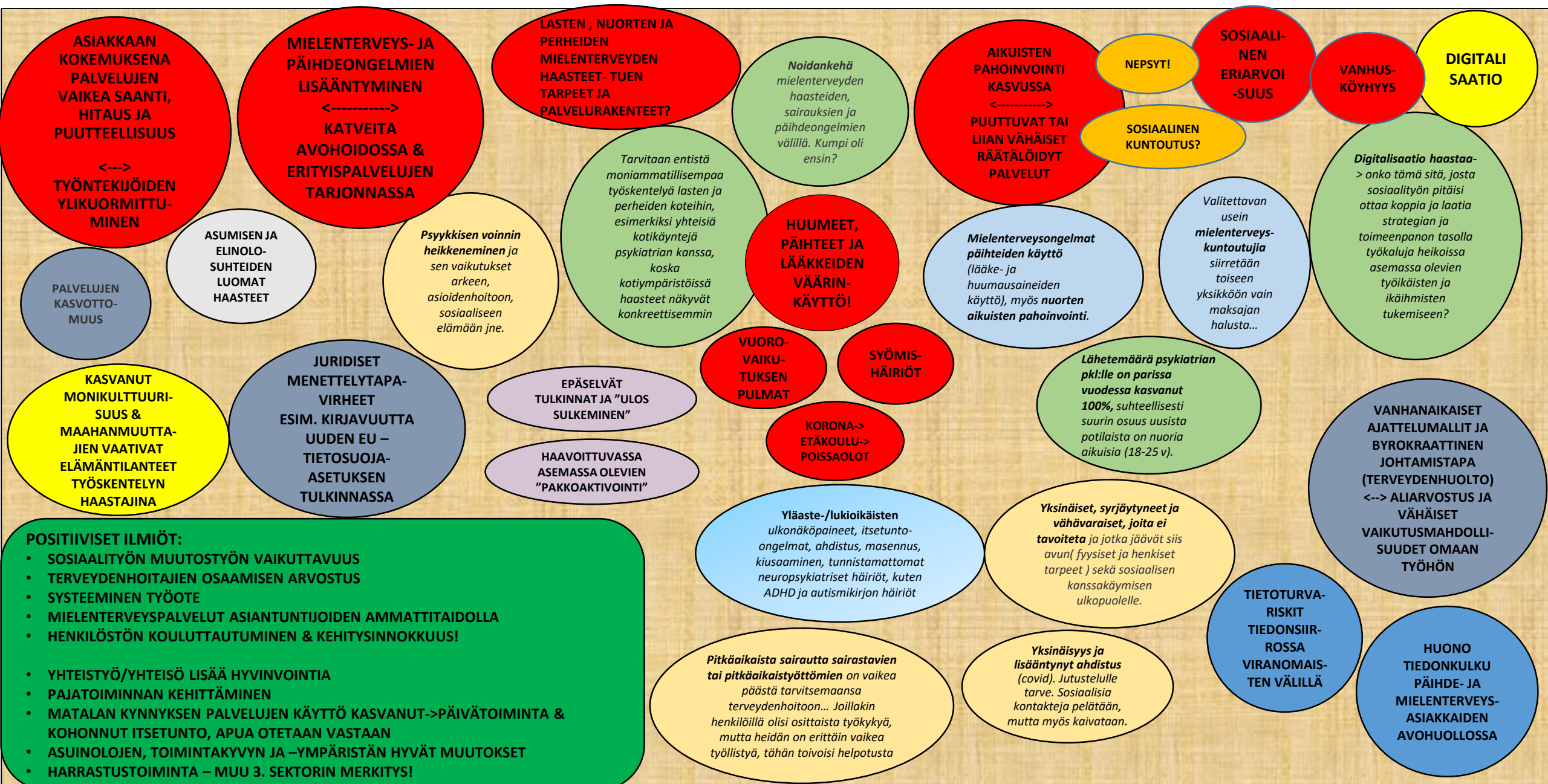
Ks. tarkemmin uusi Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210612>

Raportoitujen ilmiöiden ja havaintojen aineistolähtöiset pääluokat

1. Positiiviset yleishavainnot sote -kentältä
2. Harmittavat ilmiöt ja negatiiviset havainnot
 - a) Erilaiset palvelujärjestelmään liittyvät havainnot ja ilmiöt
 - b) Nousevia huolenaiheita asiakkaiden elämänkaaren eri vaiheissa
 - Lapset ja nuoret
 - Työikäiset/Aikuiset
 - Ikäihmiset
 - c) Muut raportoidut havainnot ja ilmiöt
Esimerkkeinä korostuneet: eri-ikäisten päihde- ja mielenterveyden haasteet, sosiaalisen kuntoutuksen tarve, digitalisaatio, koronan aiheuttamat haasteet, yksinäisyys
3. Raportoituja syitä huolihavaintojen taustalla
4. Ratkaisuehdotuksia ja hyviä käytäntöjä harmillisten ilmiöiden kamppailmiseksi
 - Työmenetelmällisiä / muita ratkaisuehdotuksia

Ilmiöitä ja havaintoja SO-TE-SI -kentältä

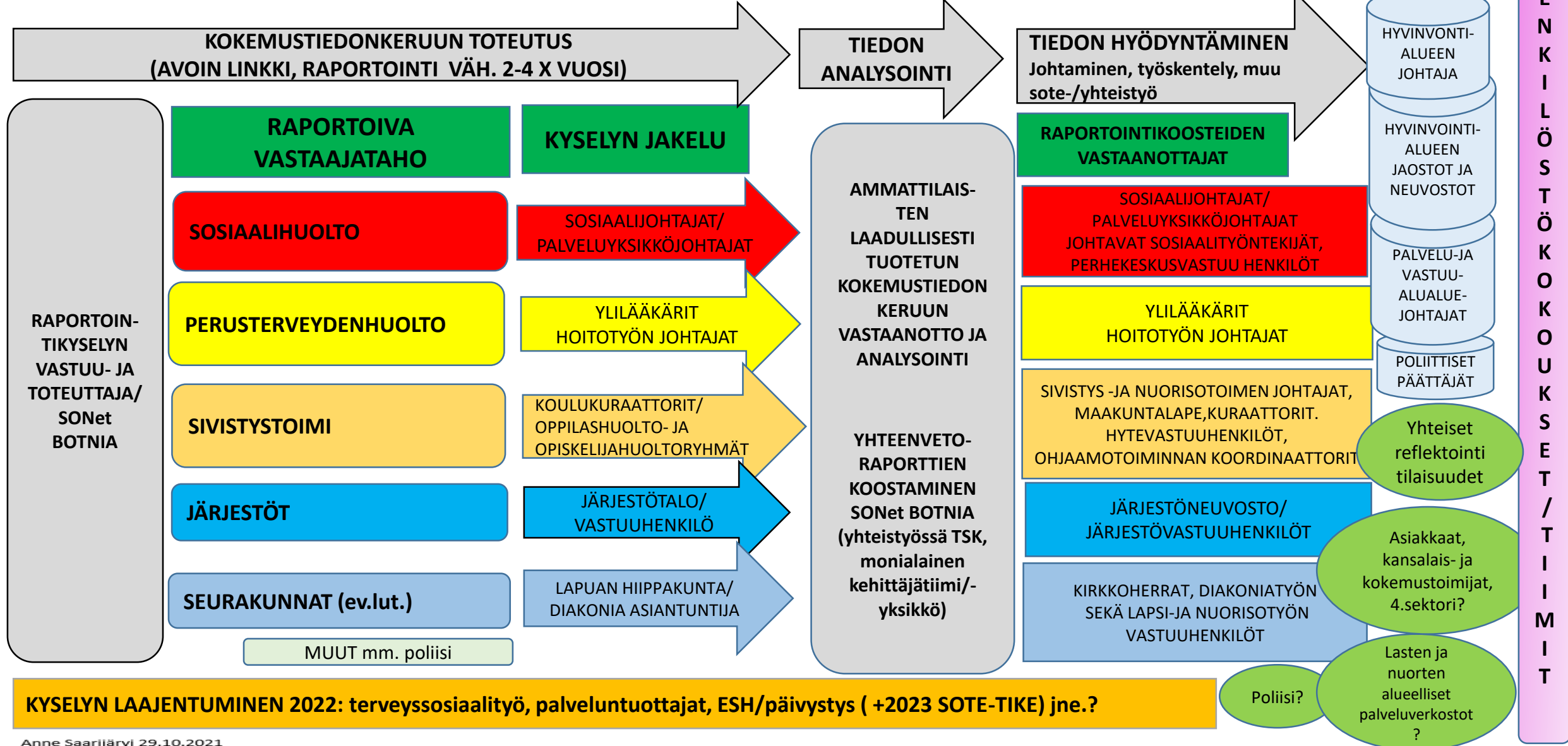
(pilotointi 5-8/2021 sekä laaja tiedonkeruu ja Järjestökysely (ml. seurakunnat) 9/2021):



SORA -TOIMINTAMALLIN IMPLEMENTOINTI JA JATKOKEHITTÄMINEN 2022

Ammattilaisten monikanavaisesti tuotetun kokemustiedon kerääminen, käsittely ja jatkokehittäminen

SONet BOTNIA/TSK + muu kehittäjäyhteistyö: sis. tiedonkeruu, analysointi, raportointi, toimenpiteet, seuranta ja arviointia



Monikanavaisesta sosiaalisesta raportoinnista toimenpiteiksi (kehittämistyö jatkuu näiltä osin)

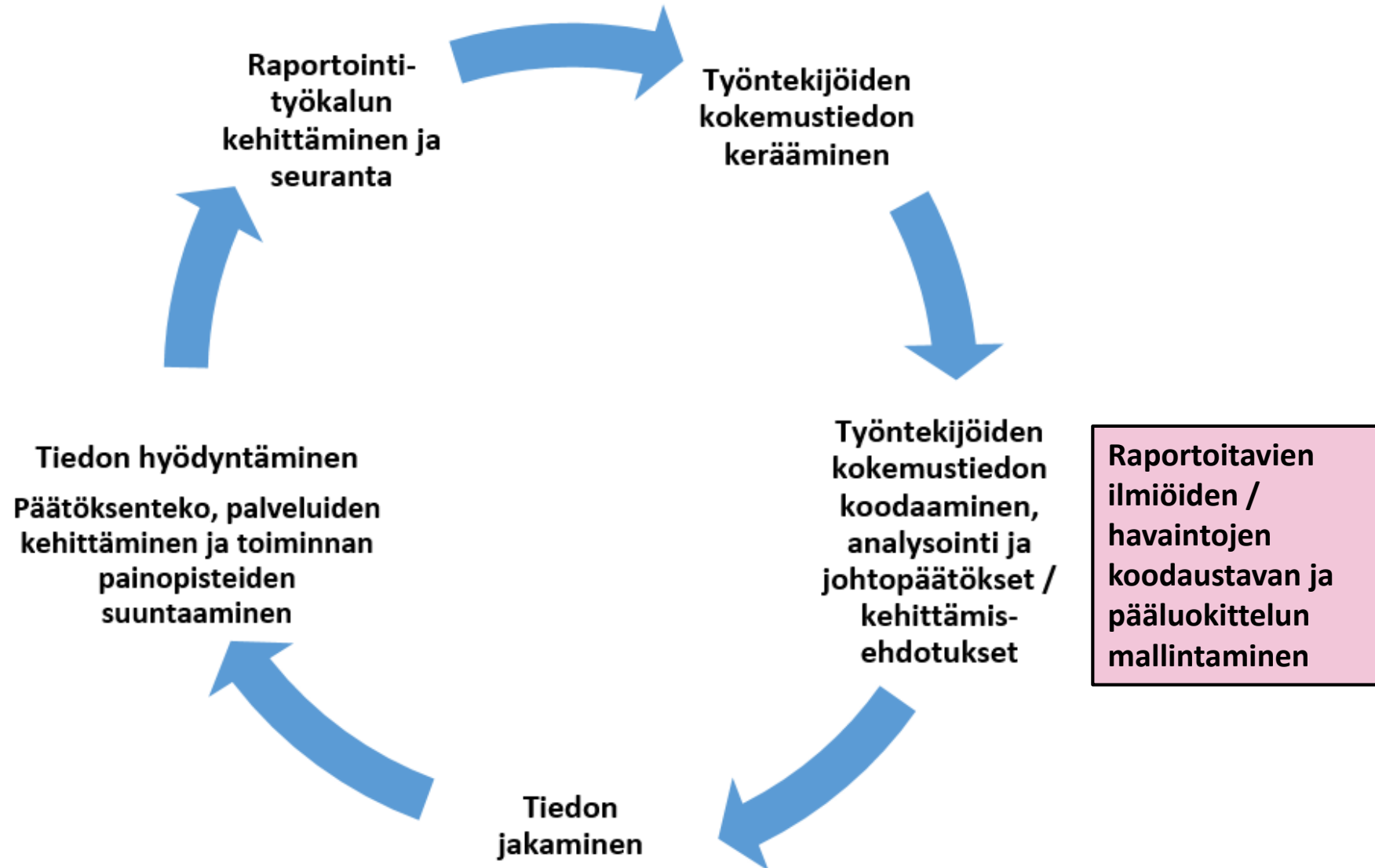
KEHITTÄMIS- KOHDE	MAHDOLLISET ARVIOIDUT JUURISYYT	EHDOTETUT/ TARVITTAVAT TOIMENPITEET	TOIMIJAT/ YHTEISTYÖ- KUMPPANUUDET	VASTUU- TAHO(T)	AIKATAULU	MAHDOLLISET INDIKAATTORIT/ MITTARIT?	VAIKUTTAVUUS - SEURATTAVAN MUUTOKSEN ETENEMINEN ARVIOINTIPISTE: TYÖSKENTELYN TSEKKAUS/ ”LOPPUKUITTAUS”

Tarvittava toteutuksen tuki?/
TKIO-toimijat

SISÄLLÖT SAADAAN SUODATETTUA RAPORTOINNEISTA

JÄÄ SOVITTAVAKSI JA TOTEUTETTAVAKSI HYVINVOINTIALUEELLA

Asiantuntijoita – asiakkaita / palvelunkäyttäjiä / kuntalaisia kuullen kohti toimivampia palveluita



Esitys ohjausryhmälle

1. Hyväksytään sosiaalihuollon tunnusluvut ja mittarit -käsikirjan versio 1.0

- Yleinen kaikkia palvelutehtäviä koskeva osa
- Vammaispalvelujen palvelutehtäväkohtainen osa

2. Hyväksytään ammattilaisten kokemustiedon raportoinnin osalta

- Käytettävä järjestelmä: Webropol
- Kyselylomake
 - SI-SO-TE
 - Järjestöt ja seurakunnat
- Ilmiöiden ja havaintojen aineistolähtöiset pääluokat
- Toimintamalli, implementointi ja jatkokehittäminen

